

Projekt implementiranja Zakona o dragovoljnom umiranju uz pomoć iz 2019

Informacijski list – Informacije za društvenu zajednicu

Ključne poruke

- Zapadna Australija je usvojila zakon koji omogućuje dragovoljno umiranje uz pomoć, što će osobama koje ispunjavaju uvjete za to biti na raspolaganju **sredinom 2021.** 18-mjesečno razdoblje do tada je razdoblje implementiranja.
- Ministarstvo zdravstva (Department of Health) radi na pripremama za uvođenje dragovoljnog umiranja uz pomoć u Zapadnoj Australiji.
- Postoje mnogi aspekti koji se moraju uzeti u obzir kako bi dragovoljno umiranje uz pomoć bilo sigurno, dostupno i prilagođeno svakom pojedincu.
- Ministarstvo zdravstva je utemeljilo Tim za vođenje implementiranja (Implementation Leadership Team) koji će pružati stručne smjernice tijekom implementiranja projekta.

Što je dragovoljno umiranje uz pomoć?

Dragovoljno umiranje uz pomoć uključuje pristup lijekovima i mogućnost da osobe koje imaju pravo na ovu pomoć zakonski odaberu način i vrijeme umiranja.

Izraz 'dragovoljno umiranje uz pomoć' naglašava dragovoljnu narav izbora osobe i njezinu sposobnost za donošenje odluka.

Tko će imati pravo na dragovoljno umiranje uz pomoć?

Pravo na dragovoljno umiranje uz pomoć će imati odrasle osobe koje su državljeni Australije ili osobe s pravom stalnog boravka u Australiji čije mjesto boravka je u posljednjih najmanje 12 mjeseci bilo u Zapadnoj Australiji.

Te osobe moraju imati oboljenje ili zdravstveno stanje koje se pogoršava, ima progresivni tijek i koje će u roku od šest mjeseci ili u roku od 12 mjeseci ako se radi o neurodegenerativnom oboljenju (na primjer amiotrofična lateralna skleroza) sigurno dovesti do smrtnog ishoda (prema procjeni vjerojatnosti). Oboljenje mora uzrokovati patnju koja se ne može ublažiti do onog stupnja koji pacijent može tolerirati.

Te osobe moraju imati sposobnost za donošenje odluke o dragovoljnem umiranju uz pomoć. One moraju postupati dragovoljno bez prinude (prisile). Odluka tih osoba mora biti trajna.

Što još trebam znati?

U ovom informacijskom listu su za početak izložene samo jednostavne informacije i svrha informacijskog lista nije pružanje detaljnih informacija o dragovoljnem umiranju uz pomoć.

Gdje mogu naći daljnje informacije o Zakonu o dragovoljnom umiranju uz pomoć iz 2019.?

Zakon sadrži mnogo pojedinosti o tome tko ima pravo na dragovoljno umiranje uz pomoć i o postupcima koji se moraju primijeniti.

Za daljnje informacije i potpuni tekst zakona, posjetite internetske stranice Ministarstva zdravstva: www.health.wa.gov.au/voluntaryassisteddying

Na internetskim stranicama se nalazi i dijagram tijeka koji prikazuje proces dragovoljnog umiranja uz pomoć i prezentacija koju možete pogledati ili poslušati. To su informacije od kojih možete početi ako želite saznati nešto više o ovoj temi.

Što čini Ministarstvo zdravstva tijekom priprema za dragovoljno umiranje uz pomoć?

Ministarstvo zdravstva radi na projektu kojem je cilj stvoriti uvjete za propisno implementiranje dragovoljnog umiranja uz pomoć u Zapadnoj Australiji.

Važno je uvjeriti se da je proces siguran, odgovarajući i sukladan zakonu.

Što se treba pripremiti?

Postoje mnogi uvjeti koji se moraju ispuniti kako bi Zapadna Australija bila spremna za pružanje dragovoljnog umiranja uz pomoć kada ono bude stavljen na raspolaganje osobama koje imaju pravo na to.

Zakon o dragovoljnem umiranju uz pomoć iz 2019. navodi mnoge oblike i pojedinosti, kao i različite procedure koje se moraju poštovati. Pripreme se vrše kako bi svi sudionici u tom procesu razumjeli zakonske uvjete i kako bi se zakon pravilno primjenjivao.

Mora se napraviti program obuke za liječnike i medicinske tehničare koji će sudjelovati u ovom procesu, mora se utemeljiti Odbor za dragovoljno umiranje uz pomoć (Voluntary Assisted Dying Board), kao i uspostaviti informacijsko-tehnološki (IT) sustav za obradu i prikupljanje podataka.

Također se moraju uspostaviti usluge pomoću kojih će se ljudima izdati prepisana supstancija za dragovoljno umiranje uz pomoć.

Postojat će i Služba za pružanje potpore (Care Navigator Service) koja će pružati pomoć osobama koje žele saznati više o dragovoljnem umiranju uz pomoć i potporu osobama koje se odluče za taj proces, ako to bude nužno.

Tko sudjeluje u pripremama?

Ministarstvo zdravstva je utemeljilo Tim za vođenje implementiranja (Implementation Leadership Team) na čijem čelu je Dr Scott Blackwell koji je također bio i član Ministarske ekspertne komisije za dragovoljno umiranje uz pomoć (Ministerial Expert Panel on Voluntary Assisted Dying). Članovi ovog tima su medicinski stručnjaci, stručnjaci u pružanju skrbi, zdravstveni djelatnici i predstavnici društvene zajednice. Više pojedinosti ćete naći na [internetskim stranicama](#) - [website](#).

Tijekom priprema, Tim za vođenje implementiranja će surađivati s mnogim drugim predstavnicima i sudionicima kako bi se uvjerio da posjeduje odgovarajuće informacije za razvoj detaljnijih aspekata implementiranja dragovoljnog umiranja uz pomoć u Zapadnoj Australiji.

Kada ću moći više saznati o ovome?

Narednih godinu dana će biti posvećeni pripremi implementiranja. Očekujemo da ćemo 2021. godine, kada budemo bliže početku pružanja dragovoljnog umiranja uz pomoć, osobama koje imaju pravo na to moći pružiti mnogo više informacija.

Kako mogu naći najnovije informacije o napretku?

Tim za vođenje implementiranja će tijekom narednih godinu dana slati elektronička pisma s ažuriranim informacijama. [Ovdje](#) - [here](#) se možete prijaviti za ta elektronička pisma.

Postoji li još nešto što trebam znati?

Postoji još mnogo informacija o procesu koji je u Zapadnoj Australiji doveo do usvajanja zakona o dragovoljnem umiranju uz pomoć i konačno izvješće [Ministarske ekspertne komisije o dragovoljnem umiranju uz pomoć](#) - [Ministerial Expert Panel on Voluntary Assisted Dying](#) – pruža dobar i sažet prijegled svih s time povezanih pitanja. (Međutim, neki aspekti zakona se u određenoj mjeri razlikuju od preporuka komisije.)

Na internetu također postoji mnogo informacija o drugim mjestima u svijetu na kojima se pruža određeni vid dragovoljnog umiranja uz pomoć, uključujući i državu Viktoriju u Australiji - [Victoria, Australia](#). Neke publikacije koje uopćeno govore o dragovoljnem umiranju uz pomoć vam mogu biti od pomoći, ali smo također svjesni toga da pojedinosti mjesnih zakona i procesa mogu biti različiti od zakona u Zapadnoj Australiji.